

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Volitve v Srbiji.

(Izvirno poročilo.)

Belgrad, 24. julija.

Dan, ki smo ga pričakovali z veliko nestrpnostjo, je prišel in prešel. Volitve narodnih poslancev so izvršene. Izenadle niso nikogar. Nasprotno, dogodilo se je ono, kar so vsi pričakovali: niti ena politična skupina ni dobila večine, s katero bi mogla vladati. Narodna skupščina šteje 160 poslancev, a večerajšne volitve so podale sledeči rezultat: 78 samostalnih radikalcev, 50 starih radikalcev, 11 nacionalistov, 4 naprednjaki (konservativci), 3 liberalci, 2 socialisti in en član kmečke stranke; vseh skupaj 149. V 11 volivnih okrajih volitve še niso izvršene, ker nikdo izmed kandidatov ni dobil absolutne večine. V teh krajih vrše se nove volitve v nedeljo, dne 30. julija. Na teh novih volitvah bodo dobili 4 kandidate nacionalisti, 2 samostalni, 3 radikalci in po enega socialisti in liberalci.

V tem slučaju bodo samostalni radikalci imeli 80 mandatov. Proti njihovi večini 80 glasov bo stala združena opozicija 80 glasov; potemtakem je glasov opozicije ravno toliko ko vladnih. Kaj sedaj početi? Zdi se na prvi mah, da samostalni na to še niso mislili. Nekateri mislijo, da bodo liberalci in nacionalci v skupščini pomagali samostalnim. V tem slučaju bi vlada mogla računati na večino sto glasov. Toda ta fuzionirana večina je nezadostna, da se uspešno ustavlja intelektualno mnogo bolj močni opoziciji, ki bi jo tvorili radikalci, naprednjaki in socialisti. Drugi računajo za gotovo na to, da bo general Sava Grujić, ki že dalj časa ni zadovoljen z radikalci, zapustil radikalce in se priključil samostalnim. Samostalni so uverjeni, da bo Grujiću sledilo najmanj 20 radikalnih poslancev; v tem slučaju bi se samostalna stranka oglasila za stranko prečščenih radikalcev in brez kake podpore bi imela 100 glasov. Z večino 40 lastnih glasov bi samostalni lahko brez velikih težav vladali. V tem slučaju, ki je seveda le verjeten, bi se samostalni stranki pridružil tudi srbski poslanik na Dunaju, dr. Mih. V. Vujčić in najbrže tudi srbski poslanik v Rimu, dr. Milovan Milovanović. Ako se posreči ta kombinacija, bi sestavil vlado general Sava Grujić, v kabinet bi pa vstopil kot finančni minister dr. Mih. V. Vujčić. V slučaju pa, da se združijo samostalni z narodnjaki in liberalci — kar pa ni zelo verjetno — bi prevzel finančno ministrstvo voditelj liberalcev, dr. Voja Veljković.

Kolikor sem mogel iz zanesljivih virov izvedeti, namarava vlada skupščino, kakor hitro se zbere in sestavi, odgoditi do dne 23. oktobra. Ta čas bodo samostalni skušali pridobiti radikalce, ker upajo, da se jim pridruži s Savo Grujićem vred vsaj dvajset radikalnih poslancev. To je zelo lep in dobro sestavljen načrt, toda veliko vprašanje je, če se posreči. Kaj naj ukrenejo, če jih pri prvem koraku, pri konstituiranju skupščine, nadvlada opozicija in izbere protivno ke vlade? Sicer ni verjetno, da bi opozicija poizkusila že od kraja premagati samostalne, toda če bi se kaj takega dogodilo, bi nastal jako zamotan položaj. Treba bi bilo skupščino iznova razpustiti. Toda veliko vprašanje je, kako bi izpadle volitve. Volitve bi se morale vršiti takoj, v dveh ali treh mesecih pa narod ne izpremeni zlepa svojih nazorov o posameznih strankah in bo glasoval za iste kandidate kakor preje.

Položaj je nejasen in moten; težko je najti izhoda, da ne bi zopet nastala nova nesporazumljenja, ki bi izzvala nove krize in s tem položaj še bolj zamotala. Če bodo samostalni prezrli pojedine momente, ki se ne pojavljajo vsak čas, a mnogo pripomorejo, da se obzorje razbistri, si bodo položaj tako otežili, da bo nastala kriza, ki ji ne bo ne konca ne kraja kakor v Ogrski.

Volitve so imele tako slab uspeh, da so z njimi vse močnejše stranke nezadovoljne.

Prejšnja skupščina je bila samo zato razpuščena, ker nobena stranka ni imela posebne večine, s katero bi mogla premagati vse težkoče, povzročene od močne opozicije. V tem oziru pa se tudi po volitvah položaj ni za pičico izpremenil. Vsa razlika med prejšnjo in sedanjo skupščino obstoji v tem, da so dve radikalni skupini svoje stališče zamenjali. V prejšnji skupščini so imeli radikalci 81 poslancev, samostalni pa 53; v novi pa bodo imeli samostalni 80 ali 81 glasov, radikalci pa 53. To slučajno izmenje sem jaz v „Slovencu“ napovedal že pred dvema mesecema.

Kar novo skupščino najbolj odlikuje, je to, da imajo v njej večino seljaki. Zasluga za to gre novi kmečki stranki, ki je pri teh volitvah sicer propadla, ker je dobila le enega poslanca pa je prisilila druge stranke, da so djali na kandidatne liste same kmete, da s tem ljudstvo odvrnejo od nove stranke. Vendar bo pa malo težje vladati s skupščino kmečkega značaja, posebno sedaj, ko se gre vladi za posejilo, ki so mu v osnovi protivni seljaki vseh strank. Pri tam stanju je dobro, da so izvoljeni tudi vsi uglednejši politiki in prvaki strank. Značilno je, da od strankinih voditeljev na volitvah nobeden ni propal, ampak so mnogi bili izvoljeni celo za dva ali tri mesta.

Priprave za volitve so trajale cela dva meseca, volivna borba pa je bila huda. Volivcev je bilo toliko, kot nikoli poprej. Samo v Belemgradu je bila, kakor navadno vselej, udeležba slaba in pičila; od 11.015 volivcev je volilo samo 2772 ali 37 odstotkov, dočim je v mestih, ki izbirajo svoje poslance, glasovalo 55 odstotkov. Po vaseh pa je bila udeležba velika, glasovalo je 71 odstotkov. Volivna borba je bila tudi v drugem oziru huda. V mnogobrojnih volivnih razglasih ki so te dni preplavljali Srbijo, so kandidati svoje nasprotnike strahovito napadali, sebe pa priporočali. Vse je mislilo, da bo na dan volitev prišlo do velikih neredov. Toda vse je ostalo mirno. Glasovanje se vršilo v največjem redu, in tudi potem, ko se je doznalo za izid volitev, ni bilo nobenih napadov. Zmagovalci so se na tihem veselili in niso vznemirjali premaganih.

Volitve so skoro povsod tako izpadle, kakor je bilo že preje pričakovati. Izenadeni so bili le v užukem okraju, ki je bil vedno radikalen, kjer so pa sedaj zmagali samostalni, in samostalni kruševački okraj, ki je sedaj oddal svoje glasove radikalcem. Najbolj pa so bili vsi iznenadeni, ko so izvedeli za izid volitev v mestu Pirotu, kjer je zmagal socialist. Belgrad je izbral 2 samostalna, 1 socialista in 1 radikalca. Vse se je zanimalo, kako bodo izpadle candidature Save Sibalića v Belemgradu in Zivojina Veličkovića v beograjskem okrožju Sibalić in Veličković sta odkrita nasprotnika sedanjega stanja v Srbiji. Sibalić, lastnik „Narodnega lista“ in Veličković, lastnik „Opozicije“ — zelo sumljivo je, kdo vzdržuje ta dva lista — neprestano lijeta solze za kraljem Aleksandrom in preklinjata tiste, ki so ga ubili. Sibalić in Veličković sta nastopila z volilnim geslom: „Za, ali proti ubojstvu kralja Aleksandra“ in pod tem gestlom sta — propadla. Od 17 okrožij in 24 vasi so samo v Belemgradu in beograjskem okrožju dobili nekaj glasov, Sibalić 183, Veličković pa 264. Pa še teh ne bi bila dobila, da nista glasove drago plačala. V svojem volilnem razglasu je Sibalić med drugim pisal: „Ce jaz pri volitvah propadem, je to znak, da prebivalci srbske prvostolice odobravajo krvav in strašni umor kralja Aleksandra. S svojim glasovanjem pokažite, da se vam ta nečuvjen zločin gnjusi.“ Sibalić je propal, ker je v Srbiji izmed 3 milijonov duš le 447 njegovega mišljenja.

Tajno glasovanje je potrdilo, da je cela Srbija zadovoljna z današnjim stanjem. Nezadovoljen je samo Sibalić in mala klika vpokojencev, ki so zaradi izpremenjenega stanja izgubili velike službe, po katerih so

koprneli. Ti so tudi ustvarili tako stanje, ki se je moglo le s krvjo zrušiti v prepad, da se nikoli ne povrne . . .

O položaju, ki je sedaj nastal, sem se razgovarjal z voditeljem samostalnih radikalcev Zashom Prodanovićem. On je bil podpredsednik narodne skupščine in predsednik kluba samostalnih radikalcev, drugače je gimnazijski profesor. Večkrat bi bil lahko postal minister, pa ni maral. On je najbolj priljubljen prvak samostalnih radikalcev, katere je on organiziral. On je ugleden književnik in urednik strankinega glasila „Odjeka“. Prodanović je idealen in pošten mož, zato ga spoštujejo in čislajo tudi njegovi politični nasprotniki. To pa je v Srbiji, kjer je med strankami vse tako napeto, zelo redko.

Vprašal sem ga: „Kaj mislite početi, ako ne dobite pri kakih novih nenadnih volitvah vsaj toliko poslancev da imate večino vsaj devetdesetih glasov?“ „Zadosti jih je tudi samo 81“. „Vem, toda to je malo; toliko so imeli tudi radikalci v prejšnji skupščini, pa vendar niso mogli vladati“. „Nam zadostuje tudi večina enega samega glasu. Miskupščini ne bomo predlagali nepoštenih in brezumnih stvari, a za dobro stvar bomo tudi radikalci glasovali“.

Prihodnost bo pokazala, kdo je imel prav. Kdo vé, če se ta idealni politik ne vara, ta mož, ki se je že politično postaral, a se še sedaj ni uveril, da v politiki ni idealnosti. V novem samostalnem kabinetu bo gotovo dobil kak portfelj, dasi sam tega ne želi.

Desetletnica

„Katoliškega delavskega društva“ v Prevaljah na Koroškem.

Dostojno in slovesno je praznovalo „Katoliško delavsko društvo v Prevaljah“ v nedeljo desetletnico svojega obstanka na primerno okrašenem vrtu g. Stöckla.

Udeležena so bila „Kršč. soc. zveza v Ljubljani“, akademični društvi „Zarja“ in „Slov. akad. ferialno društvo „Gorotan“, „Katoliška delavska društva na Spodnjem Stajerskem“, „Slovensko krščansko socialno društvo v Celovcu“, prvi slovenski prevajalski župan g. Leopold Pristov in uredništva „Slovenca“, „Slovenskega gospodarja“ in „Našega doma“. Vrlo je igrala domača godba na lok. Domači pevski zbor pomnožen s pevci „Kršč. soc. delavskega društva v Celovcu“ so krasno peli lepe narodne pesmi.

Predsednik tov. Bervar otvoril slavnost in pozdravi navzoče došle goste ter želi, naj bi imeli udeleženci obilo koristi od slavnosti.

Vrlo in neumorno delujoči s I. slov. delavskega shoda znani tajnik g. Ferdo Lavrinč peroč o delovanju društva sledeče:

Kot slab deček je zagledalo naše delavsko društvo luč sveta. Krščanska misel je imela v začetku jako mnogo sovražnikov. Prerokovali so mu le malo, malo let.

Veliko zasramovalcev je imelo začetkom naše društvo. Slab je posameznik, a močan v družbi. Namenjeno je bilo proti soc. demokraciji, ki je bila takrat močna v Prevaljih. In posrečilo se je, da se je tudi danes 28. januarja l. 1895. vršil ustanovni shod, na katerem je govoril kakor tudi danes, mons. čast. gospod Podgorc (Živio). Prvi predsednik je bil Kolenc. Kot znak društva je bil izvoljen križ, ki ga držita roki. Potrebo društva je dokazal prvi shod. — Vpisalo se je prvi dan 52 članov.

Vsekakor je bil to velik uspeh, ker je bil takrat vpliv soc. demokracije velik.

Drug shod je bil zato lani, kjer se je vpisalo 84 članov.

Društveni predsedniki so bili Kolenc, Jakob, † Rupnik, † Engler in zdaj Brvar.

Žal, da so se pozneje ločili v Črni in Možici, ker so hoteli ustanoviti svoje društvo. A ustanovilo se ni in zdaj je več naših nekdanjih članov socialnih demokratov.

Društvo je imelo redna mesečna predavanja.

Število članov je bilo primeroma 100. Vsako leto je priredilo društvo eno veselico po leti in po zimi božičnico. Društvo si je tudi ustanovilo knjižnico, ki je ena prvih na Slovenskem. Razposodilo je lani 2323 knjig. Tudi časnike imajo člani na razpolago.

Vedno nepozabni ostane v spominu vsem društvnikom rajni predsednik Bervar, ki je vodil navdušeno društvo šest let. Iz hvaležnosti smo mu postavili spomenik. Tudi 17. aprila t. l. umrlemu predsedniku Englerju postavimo spomenik.

Podpor je dalo društvo tekom 4 let nad 4000 kron.

Tudi izobraževalni namen dosega. Želi, da bi društvo še živelo in vrlo vztrajalo.

Slavnostni govornik tov. Josip Gostinčar, odposlanec „Slovenske krščanske socialne zveze“ je govoril o delavski organizaciji. Delavstvo mora zahtevati, da se upošteva kot stan. — Volivno pravico zahteva delavstvo v vse zastope. A da se to doseže, je treba, da se združujejo v del. društvih, da se pa to izvršuje, je treba mož, ki delajo s polno vestjo za narod ne za se. In le po takih možeh pride slovensko ljudstvo do boljše bodočnosti.

Pri vas so se našli možje, ki imajo isti namen: združevati katoliško delavstvo pod geslom: Vse za vero, narod in svobodo! Gledati ter delati moramo, da ohranimo našo zemljo naslednikom. Ljubezen do svobode se učimo iz krščanstva, ki uči: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Ne s sovraštvom, marveč v znanju krščanske ljubezni delujmo!

Predsednik akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu, Valentin Rožič, pozdravi navzoče v imenu krščansko-socialne akademične mladine. Uverjeni bodite, da se rodi i med mladim naraščajem duh za delo na krščansko-socialnem polju. Govornik omenja zahteve po slovenskem vseučilišču. Nikakor ni res, kakor nam očitajo nasprotniki, da ne prispevamo sami za vseučilišče. Drugi narodi niso stali na tako visoki stopinji, pa so dobili prvo vseučilišče. Imamo družbo sv. Mohorja, ki se lahko imenuje ljudsko vseučilišče. Tudi „Slovenska Matica“ izdaja na tisoče knjig na leto. Imamo v Ljubljani knjižnico, ki šteje nad 60.000 knjig, muzeje. In kako napredujejo razna društva! Govornik omenja tudi, kolike koristi bi bilo slovensko vseučilišče v gospodarskem, narodnem in kulturnem oziru.

V imenu stajerskih delavskih društev pozdravi udeležence Ivan Nep. Gostinčar. Naglašja, da se ravno delavski stanovi oni, ki zastopajo narodove pravice. Bog je rekel Adamu: „V potu svojega obraza si boš služil kruha“, ni pa rekel: „V potu svojega obraza boš stradal kruha“. Zato pa ima delavstvo pravico, zahtevati boljšo prihodnost. Današnje dni se ponujajo delavcem različne stranke. Tu so naši ljubeznjivi rdečkarji.

Socialni demokrati ne moremo biti, ker nemoremo odobravati njih načel o enakosti premoženja, ker so soc. dem. voditelji židje, ki so kapitalisti in sami ne spolnujejo teh načel. Zato, delavci, združujmo se v krščanski ljubezni do bližnjega. Pozdravljam vas pa tudi v imenu obmejnih Slovencev na Stajerskem. Isto usodo, ki jo imate vi na Koroškem, imamo tudi mi na Stajerskem. Zato, koroški Slovenci, podajmo si roke in edino delujmo v naših narodnih bojih. Z zemlje naše pa se ne umaknemo pod nobenim pogojem!

Imamo tudi liberalce, ki nas s sladkimi besedami vabijo v svoj tabor, ki pa v svojem srcu goje najhujše sovraštvost do delavcev in kmetov. To se je pokazalo najbolje v eni zadnjih sej ljubljanskega obč. sveta,

ko jesin svojega velikega očeta Janeza Bleiweisa, vitez Karol Bleiweis, govoril proti temu, da bi se delavska in čuvajska dekleta izobrazila v taki meri kakor dekleta liberalnih birokratov. Mi obmejni Slovenci globoko obžalujemo ta izraz liberalnega prvaka predsednika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke Karola vit. Bleiweisa, ker hočemo svoj narod izobraziti do stopinje, pri kateri nas ne bodo naši narodni nasprotniki zasramovali. Zato delavec liberalen ne more biti, ker je liberalen po Karol vit. Bleiweisovem vzgledu nasprotnik napredku delavskih stanov in slovenskih višjih šol!

Tovariš F. Jug, predsednik delavskega društva v Celovcu, pozdravlja zborovalce in društva ter pravi: Od nas so se ločili vsi rdeči, a nas to ne moti, mi hočemo delovati po Rožni dolini in v okolici celovški ustanovljati društva in izobraževati ljudstvo. Voščim najstarejšemu društvu na Koroškem, da se zopet vidimo ob dvajsetletnici v obilnem številu zbrani pod slovensko lipo v Prevaljah.

Domači mladenič Leopold Abraham je lepo govoril o postanku prvih društev ter klical: Bodi naša naloga vedno skrbeti za prospeh društev, ki so velikega pomena za cel slovenski narod!

G. phil. Kotnik pozdravlja desetletnico v imenu „Gorotana“. Prevaljsko delavsko društvo zasleduje izobraževalni namen, berilo širi med ljudstvo. „Gorotan“ ima tudi nalogo razširjati dobro slovensko berilo med ljudstvom. V tem smislu pozdravlja desetletnico del. društva. Navdušuje, da naj delavci pridno posegajo po berilu in se poslužujejo še bolj društvene knjižnice.

C. g. stolni vikar Podgorc je imel stvaren govor o ljudskem delu, o katerem še sporočimo.

Z navdušenjem in živio klici je bila tekem zborovanja sprejeta sledeča resolucija: Kat. del. društvo v Prevaljih, zbrano ob desetletnici svojega obstanka dne 23. julija 1905 zahteva v imenu pravičnosti in po državnih temeljnih zakonih zamčeni enake pravosti, da se z ozirom na kulturne potrebe Jugoslovancev v Avstriji ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Tov. Moškerc omenja, da ga osobito veseli, ker je bilo ravno „Katol. delavsko društvo v Prevaljih“ prvo, ki je izvršilo sklepe I slov. delavskega shoda. Osobito je vesel izjave g. akademikov, ki so obljubili delovati za krščansko demokracijo na slov. Korotanu. Zleti je, naj bi se organizirale in slovenske žene in dekleta v katol. soc. izobraževalnih društvih. Ponemčevanje v šolah se le prepreči z močno nepolitično organizacijo ljudstva, ki pa obsegaj moško in žensko organizacijo.

Tov. Gostinčar je končno nazdravil velezaslužnemu župniku Antonu Kesnarju in prvemu prevaljskemu slovenskemu županu.

Vrli prvi slovenski župan Leopold Pristov pravi: Zahvaljujem se, da ste se tudi mene spominjali in želim, da bi se „Delavsko društvo“ krepko razvijalo ter zbiralo v svoji sredini vse dobromisleče delavce!

Na shod so došle naslednje brzojavke: Maribor. Nevstrašeno naprej za pravice vrlih slovenskih delavcev kliče ob desetletnici Uredništvo „Našega Doma“.

Maribor. K slavnosti obilno vspohov dal Bog na priprošnjo sv. Jožefa, da predre katoliška misel delavcev po celem Koroškem. Katoliško slovensko društvo Studenci pri Mariboru.

Ljubljana. Ob slavlju Vašem kliče: V združevanju išči pomoči tudi slovenska koroška delavka. Eržen, Mejer. Velikovec

Ropoteči stroj
Delavcev goni znoj,
Blagoslov z nebes
Ga naj sladi vmes.

Velikovški Slovenci.

Shod je pozdravil pismeno tudi g. dr. Ehrlich, ki je bil zadržan.

Rusko-japonska vojska.

Mirovna pogajanja.

Berolin, 26. julija. V New Yorku se glasi, da se bodo mirovna pogajanja pričela dne 5. avgusta v Washingtonu.

Protest ruskih poveljnikov.

London, 26. julija. „Standard“ poroča iz Peterburga: V Petrov dvorec je takoj po carjevem povratku dospela brzojavka Linevičeva, ki v razburljivem tonu protestira proti sklepu mira ter izraža prepričanje, da bo ruska armada v prihodnji bitki zmagala. Brzojavka je sestavljena v imenu mandžurske armade in nosi poleg Linevičevega podpisa tudi podpise: Kuropatkin, Batjanov, Kaulbars in Rennenkampff.

Roždestvenski operiran.

Tokio, 26. julija. Admiral Roždestvenski je prestal danes operacijo, ki je bila uspešna. Njegovo rano na čelu se odprli in vzeli iz nje koščeni drobci. Počuti se dobro.

Witte na potu.

Cherbourg 26. julija. Witte je ob 4. uri popoldne despel sem ter se ob 8 uri ukrcal na krov parnika „Kaiser Wilhelm“.

Stališče Kitajske.

London, 26. julija. Iz Šangaja poročajo, da v Pekingu upajo, da bodo vele-vlasti podpirale vlado, ki hoče biti pri mirnem sestanku zastopana. To morajo storiti tudi zagadatelj, ker so z Japonsko vred podpisale pogodbo iz l. 1900, ki proglašata kitajsko suverenost. Kitajska ne razume Japoncev, ki nočejo slišati o kitajskih željah Kitajska se bo kolikor bo v njeni moči ustavljala nameri Japoncev, osvojiti si Mandžurijo.

Kriza na Ogrskem.

Podžupan peštanskega komiteta, Benitzky, je bil od več strani pozvan, naj skliče izvanredni občni zbor, ki se naj posvetuje o reskriptu notranjega ministra, ki razveljavlja rezistenčni sklep peštanskega komiteta. Podžupan je izjavil, da je tudi po njegovem mnenju reskript treba predložiti občnemu zboru. Ker pa je za 10. avgust že sklicano eno tako zborovanje, bo reskript predložen temu. Do tedaj pa ne bo storil nobenih korakov, ker je razveljavljen municipalni sklep, o čemur bo nadalje sklepal le municipij.

List „A Polgar“ poroča, da namerava vojno ministrstvo ustanoviti na Dunaju vojno šolo za avstrijsko domobranstvo in v Budimpešti za ogrski honved. V vsako šolo bo sprejetih po 44 častnikov.

„Egyertes“ priobčuje razgovor z naučnim ministrom Lukacsom, ki je odgovoril na vprašanje, kaj se bo lahko zgodilo, ako se bo vlada umaknila, ne da bi kaj opravila: Mogoče so le tri stvari. Prvič, da kralj izpolni zahtevo koalicije, drugič, da se kralj odpove prestolu, in tretjič, da nastopi absolutizem.

V „Egyertesu“ se izraža Weckerle o finančnem položaju in pravi, da nobena sila na svetu ne more preprečiti, da ne bi sedanja vlada nekega dne ne stala pred prazno državno blagajno. Tadanje 1. novembra, ki bo kritičen dan prve vrste.

Grot Tisza še vedno ne miruje. V listu „Az Ujság“ brani liberalno stranko, da ne ovira rešitve krize. Liberalna stranka ne sme razpasti. Podpirati mora one, ki se bodo zavedli, kaj delajo, in se bodo vrnili nazaj k ustavnemu življenju. Tedaj bo prišel čas, da bo liberalna stranka z roko v roki s sedanjimi svojimi nasprotniki branila deželo proti onim, ki hočejo privedi nad deželo katastrofo.

Predsednik ogrske zbornice, Justh, se je sinoči vrnil v Budimpešto. Takoj ga je vprašal zastopnik nekega lista, kaj bi storil kot predsednik, ko bi zbornica do 15. septembra ne bila sklicana, ampak z novim reskriptom zopet odgodena. Justh je odgovoril: „Takega reskripta bi ne upošteval. Vkljub temu bi sklical zbornico. Ne gre, da bi z vednimi odgodenji kdo vodil zbornico za nos.“

Notranji minister Kristoffy se je izrazil, da trdno upa, da bo kriza tekem poletne sezone mirnim petom rešena.

Permanentni obrtni odsek.

V včerajšnji seji obrtnega odseka se je pričela podrobna razprava o združništvu. Po vladni predlogi se je sprejel § 107/II, ki obravnava inkorporacijske pristojbine. Pri § 108, ki obsega tovarniške in rokodelske delovrste, je priporočal poročevalec Foerg naj se sprejme, kakor ga je predlagala vlada, vendar naj se natančneje zahtajo določbe o tvorniškem in rokodelskem obrtu. Poslanec Stojan je izrazil želje moravskih obrtnikov za obligatni pristop vseh, tudi onih, ki imajo delovrste v tovarniškem smislu, ki pa izdelujejo rokodelske izdelke. Tudi dr. Žitnik je govoril za obligatni pristop. — Sekcijski šef Hasenöhrli se je temu protivil ter izjavil, da so zadruge organizacija, ki ima zastopati maloobrtne interese in bi ne imelo nobenega pomena, siliti tovarnarje z njihovimi različnimi delovrstami v to maloobrtno organizacijo. Poslanec Kitchelt se je izjavil za neizpremenjeno vladno predlogo ter proti pristopu tovarnarjev. Poslanec Böheim je opozarjal, da bi tovarnarji zadruge lahko kmalu popolnoma obvladali, ako bi bili prisiljeni k pristopu. Sekcijski svetnik dr. pl. Friedl se je istotako protivil obligatornemu pristopu in pravi, da je napačno misliti, da bi se s tem zmanjšala konkurenca med tovarnarji in obrtniki. Pri glasovanju je ostal § 108 za sedaj neizpremenjen. Pri § 110, ki obravnava, kako naj se prilagode

statuti že obstoječih zadrug, je sekcijski šef dr. Hasenöhrli priporočal, naj odsek sprejme vladno predlogo.

Vlada bo zadrugam dala na razpolago vzorni statut. § 110 je bil nato neizpremenjen sprejet. § 111 obravnava združenje obstoječih zadrug v eno po zaslišanju trg. in obrtnih zbornic, kar je bilo sprejeto, kakor tudi §§ 112 in 114. Danes ima obrtni odsek zopet sejo.

Rusija.

Vojaški upor v Libavi. Ker oblasti s pomočjo kazakov niso mogle pomiriti upornih mornarjev, so poklicali trdnjavo topništvo, ki je ustrelilo dvakrat. Pri nobenem strelu, pa ni padel noben mornar, ker so vojaki streljali v zrak. Oblasti so zapovedale, naj se vojaki odpokličejo, da stvar ne nastane še nevarnejša. Slednjič ni kazalo drugega, ko mornarje mirno pozvati, naj se udaje.

Uporni saperski bataljon v Peterburgu. Saperskemu bataljonu v Peterburgu, pri katerem se nahaja mnogo rezervistov, je bilo zapovedano uriti se v salutiranju in v paradnem maršu. Moštvo pa ni hotelo tega izvršiti in je presile — seveda v dostojni obliki — naj ga uče nekoliko bolj pametnih rečij; za igrače nimajo ne veselja, ne časa. Polkovnik je o tem dogodku sporočil poveljujočemu generalu.

Stavke. Delavci treh tovarn v Sosnovicah so stopili v stavko ter so izsilili ustavljenje dela v premogovnikih „Flor“ in „Mortimer“. Stevilo stavkujočih znaša 8000. Na vladikavkaški železnici se je pričela splošna stavka. Promet so ustavili.

Najdbe v Vilni. Pri nekem aretirancu v Vilni so našli 22000 revolucionjskih brošur in zalogo orožja.

Položaj v Tiflisu je še vedno nevaren. Vojaštvo straži vsa vladna poslopja in vse banke. Po cestah je vse polno patrulj. Guverner je dal poklicati trgovce in jim zapovedal odpreti trgovine. Ker tega niso hoteli storiti, je trgovine odprla policija in prodajala blago v navzočnosti lastnikov. V noči na torek se je izvršil bombni atentat. Bomba je zadela policijskega poročnika in nekega portirja, ki sta se pogovarjala. Oba sta bila raztrgana v kosce. Po noči so bile prijete 4 osebe.

Carjev manifest. Vedno bolj je verjetno, da izda car manifest na rusko ljudstvo na rojstni dan prestolonaslednikov, t. j. dne 13. avgusta.

Carjev sestanek z Viljemom. „Köln. Ztg.“ poroča, da je bilo ob priliki sestanka zastraženo z vojnimi ladjami vse vodovje, kjer sta se vozila vladarja.

Nemiri v Varšavi. V varšavskem predmestju Praga je napadlo 20 upornih pekovskih pomočnikov pekovskega mojstra Kleinschmidta (žid?) v njegovi delavnici. Razbili se vse in ranili 4 osebe. En pomočnik je prebežen.

Cestni boj v Libavi. Pri peko-pavanju pri nemirih ubitih oseb je došlo do zopetnih krvavih bojov. Med delavci in orožniki se je vršil krvav spopad. Sele konjeništvu je ustavilo boj. Mnogo oseb je ranjenih in ubitih. En orožnik je z bodalom umorjen.

Napad na sultana.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Carigrada, da se norimberški popotnik Heller, o katerem so menili, da se je pri atentatu ponesrečil, nahaja v turški ječi. Vkljub energičnemu protestu in vključ povdarjanju, da bi se Hellerjeva aretacija imela takoj naznaniti nemškemu poslaniku, je Heller še vedno zaprt.

Poročila o atentatu imajo mnogo neresničnih podatkov. Selamlík se ne vrši za dvema zidovjema, ampak v mošaji Hamidje, okrog katere je nastavljena le železna ograja. Eksplozija se je izvršila na nasproti ležečem prostoru, ki je kot prostor za vozove istotako zagrajen z železno ograjo; od dvorišča mošeje ga loči cesta, ki p-lje v Jildic. Eksplozija se ni izvršila blizu sultana, ampak več ko 100 metrov strani od njega. Vršili se nista dve eksploziji, vržena ni bila nobena bomba. Eksplozije je povzročil, kakor je dognala preiskava, peklenjski stroj. Daslej ni prav nobenih gotovih podatkov o storilcu. Neki težko ranjeni mož je videl, kako je nekdo postavil košaro na voz. Število žrtev znaša v resnici 24 mrtvih, med temi se nahaja Beha-Bej, vzgojitelj princa Selima, in dva sultanova službenika, ki pa nista dobila nobene rane, ampak ju je od strahu zadela srčna kap, ter 58 ranjenih.

Neki praški trgovec, Fischer, ki je bil pri napadu navzoč, trdi, da je bila to vojaška zarota. Dobro je videl, kako so se častniki takoj po eksploziji vrgli z golimi sabljami na sultana, da se pa Albanci planili vmes.

Volilno gibanje na Italijanskem.

Katoličani so zmagali pri volitvah za provincialni zbor v Rivergare, Pontenure, v Valle Sabbia in Lendinari, v okrajih Piacenza, Brescia in Vicenza. Kandidatje zdru-

ženih katoličanov in konservativcev so zmagali v Trevisu, Vigevanu, Orzinuovi, Affori, Forli, Vercelli, Reggio Emilia, Voghera, Cormanio, Milanese, Ghemme, v več krajih v provinciji Bologna, v okolici Verone, v Dolo na Beneškem, Aglié Castellamonte, v Padovi, kjer so zmerni katoličani zmagali pri občinskih in provincialnih volitvah, v Acqui, Lanzi in v več florentinskih okrajih.

Macedonija.

Iz Monastira prihaja vest, da so vasi Valtino in Gradeznica popolnoma opustošene od bolgarske tolpe, ki so se ji pridružili še bolgarski seljaki. Večina prebivalcev je ubitih, sodi se, da je 400 mrtvih. Ta čin je maščevanje Bolgarov, ker so bile te vasi zveste patrijarhatu in niso hotele ubogati bolgarskega odbora, ki jih je silil k eksarhiji. Ceta je štela skupno do 500 mož in le čuditi se je, da se ta naklep ni zvedel poprej. Za Bolgari so poslali vojake. Boje se, da ne bi ista usoda zadela tudi drugih vasi. Pobegli kmetje pripovedujejo grozne stvari.

V sofijskih macedonskih krogih je opaziti živahno nevoljo proti Avstro-Ogrski in posebne proti avstrijskim orožniškim častnikom. Došla so namreč poročila iz skopjskega okrožja, ki poročajo, da je avstrijski stotnik in reformni orož. častnik Urban v svojem rajonu v bolgarskih vaseh delal za prestop k uništvu ter prebivalstvu priporočal, naj zahteva okupacije po Avstro-Ogrski, da doseže Macedonija svojo avtonomijo.

Strah Američanov pred kitajskim bojkotom.

New York, 25. julija. Ker so Kitajci jeli dosledno bojkotirati ameriški bombažni uvoz, je predsednik Roosevelt zapovedal trgovinskemu tajniku Matcalfu, da naj zopet pripozna kitajske naseljeniške potne liste. Kitajci se bodo zopet useljevali v Ameriko. V Ameriki so Japonci in Kitajci ustanovili društvo „American Asiatic-Association“, ki brani pravice Mongolcev v Zveznih Državah.

Nemški cesar obišče danskega kralja.

Cesar Viljem je včeraj naznanil danskemu dvoru, da v kratkem obišče danskega kralja.

Kompromis med Mladočehi in agrarci.

Dunaj. „Slovanska korespondenca“ prinaša dopis iz krogov poslancev, v katerem se odločno taji, da bi se bil sklenil kompromis med Mladočehi in agrarci. Agrarci ne marajo kompromisa, tudi ne, če bi jim Mladočehi prepustili vse mandate kmečkih občin. Mladočeška voditelja dr. Herold in dr. Gregar sta že rekla, da ne sprejmeta nobenega mandata več. V kmečkih občinah se bodo vršili pri volitvah za češki deželni zbor srditi boji med Mladočehi in agrarci. Mladočehi pravijo, da bo narodnim socialistom odvzeta vsaka materialna in moralna podpora. Po volitvah se bo baje poizkušalo vse češke stranke združiti v eno veliko skupino.

Dnevne novice.

Le počasi! „Deutsche Stimmen“

so preložile ves „Slovenec“ sobotni članek o Prešernovi veselici na nemško in ga nekako triumfatorično priobčujejo. A ravno one so k temu malo opravičene, ker marsikaj v tem članku je tako, da je treba samo namestu „narodno-napreden“ zapisati „nemško-nacionalen“, pa se čudovito vjema z resnico. Če smo stavili slovenskim naprednjakom v zgled kulturne narode, nismo pri tem mislili na kranjske Nemce, najmanj pa na nemškutarje, ki pišejo v „Deutsche Stimmen“. Da imamo prav, se vidi najbolje iz tega, da se ravno „Deutsche Stimmen“ ponasajajo, da morajo iz „kulturnih razlogov“ biti kranjski Nemci v zvezi s slovenskimi liberalci. Vedno naglašajo, da jih družijo „enaki napredni, svobodomiseln in protireakcionarni nazori“, in ravno v znamenju svoje „kulture“ gredo vedno skupno proti nam v boj. Zato pa velja isto, kar smo pisali o „Narodovi“ družbi, tudi o njenih zavznikih, ki so ravno zaradi te „kulture“ združeni z njimi proti nam. Broca, ki so jo mislile „Deutsche Stimmen“ priložiti Slovenecem, je udarila nazaj na nje same. Heil, zveza!

Italijanski katoliški laiki so

sv. očetu izročili odgovor na njegovo okrožnico. Iskreno se mu zahvaljujejo na njegovi vspodbudni besedi in mu razlagajo načrt, kako mislijo zasnovati in izpeljati katoliško akcijo. Ljudska socialna zveza bo naperjena proti težnjam socialnih demokratov, ekonomska zveza bo bra-

nila koristi obrtniškega in kmečkega stanu, velilna zveza pa bo skrbela, da se okrepi katoličanstvo v javnem ustavnem življenju, kjer naj bo vera kal in počelo vsakega napredka. Na koncu izražajo sv. očetu svojo zvestobo napram cerkvi in stolici in prosijo njegovega blagoslova v boju za vero, ljudstvo, Italijo in krščansko pravo.

Nefalsificirani — pristni poživinjevalci. „Narodova“ perfidija, s katero brani najzagrizenejša naše narodne nasprotnike v Istri in je postal njihov organ je po Istri povzročila silno ogorčenje proti temu glasilu „slovenske“ narodnonapredne stranke. V svoji odvisnosti od ene teroristiške klike mu ni dovolj izdajalska zveza z Nemci, ampak se je zvezal tudi z laškimi nameni. Tak je sedaj „Slovenski Narod“! Puljski „Omnibus“ je odkrito povedal mnenje istrskih rodoljubov o tem nizkotnem listu in sedaj „Slovenski Narod“ nam očita, da smo besede puljskega lista falsificirali. To ni res! — „Narod“ nikdar ne bo spral s sebe obsodbe istrskih rodoljubov, ki se o „Narodu“ v „Omnibusu“ dobesedno glasi: „Ovemu je listu svaki onaj klerikalec, koji ne sledi pravac istope ljudi oko ovog lista u poživinčivanju naroda.“ To so krepke besede in slovensko liberalno inteligenco je lahko sram, da ima tako glasilo!

Zmaga katoliško-narodne stranke v Mavčičah. V sredo, 26. t. m., so se vršile zopet občinske volitve v Mavčičah, pri katerih je zmigala katoliško-narodna stranka v vseh treh razredih. Liberalci so delali z vsemi silami, da bi vrgli našo stranko. Toda ves njih trud je bil zaman. Z največjo težavo so si priborili glas, ko so žrebali. Živeli zavedni volivci!

Brezmejna neumnost. „Sl. Narod“ še ni okrevljal od svoje velike pijanosti, ker gromadi stršne budalosti na račun — Prešernov. „Slovenca“ očita še vedno „infamijo“, „lumparijo“ i. t. d. Ali je to ton, s katerim merda polemizirajo — napredne dame? Bilo je vse res od prve do zadnje besede, kar je „Slovenec“ pisal. — „Narod“ pravi, da je vladala na veselici „indealna harmonija“. Res, indealno je bilo to, da so „Narodovi“ prijatelji „po štirih“ demov hodili in si „na roke stopali“, kakor je zmagonosno poročalo glasilo te indealne inteligence. — Zdaj pa postaja ta list sirov. Govori o „nadelanih prelatic“, laže o „katoliškem balu“, katerega niti bilo ni i. t. d. Vprašamo napredne dame, ali soglašajo one s tako podlostjo svojega glasila? Opozorjamo samo na vseslovenski mladeniški shod na Brezjah, kjer je bilo na tisoče mož in mladeničev, krepkih fantov v cvetu let, in od teh ni bil niti eden pijan, dasi so zborovali dva dni v hudi vročini. To je krepak, trezen, delaven rod, to je nada naše bodočnosti in take ljudi liberalci v „Narodu“ neprenehoma sramote. Zakaj? Ker takih mož ne vzgaja liberalizem! „Slov. Narod“ je dal s svojo neumno sirovostjo Nemcem orožje v roke, da se norčujejo iz Slovencev. Napredne dame naj premislijo, če je častno identificirati se s tako malo honetnim glasilom.

Le začnimo pri Homerju! „Sl. Narod“ je čutil potrebo zagovarjati tako prirediteljev ljudskih vesel, kakršno smo opazili na Prešernovi slavnosti; brez vsake vzgojevalne tendence je prireditelji, o kateri celo mnogi liberalci pravijo, da nas Slovence pred svetom le blamira, ker bi utegnili naši narodni nasprotniki trditi, da so Slovenci padli že tako daleč, da se od njih za narodne stvari ne debi nič, če se jih ne opijani. Bedimo resni proti sebi! Če ne nam vedno stavlja za vzor, pa jih posnemajte pri prireditvi narodnih slavnosti! Je pač ondaj vse malo bolj idealno, kakor je bilo v „Zvezdi“. Mi smo odkrite povedali svoje mnenje z željo, da se drugič postopa drugače. Drugod nego v „Slovenca“ tega nismo mogli storiti, ker se nobenega pristaja naše stranke ni povabilo v pripravljalni odbor, v katerem so gg. liberalci priredili potem pač vse tako, kakor je prijalo ozkemu obzorju njihovih pristašev. Drugič bodo ostale slovenske stranke morda ob takih prilikah razpravljale vprašanje, ako naj ne smatrajo tako prirejenih slavnosti za strankarske, ne pa za občeslovenske. Potem bodo pri takih prilikah res zbrani s a m o a k a d e m i k i, kakor „Narod“ sedaj kriči, da so bili a samo liberalni akademiki s svojo naduto frakarijo. „Narod“ za to dela pot. Kar se tiče „Narodove“ trditve, da se ni zgodila niti najmanjša rabuka, niti najmanjši preprič, za danes, pričnimo pri Homerju“. Pivovarnar Auer je ne-

kega popolnoma mirnega gospoda, ki je „prepirke“ miril, oklofotal. Seveda je to po „Narodu“ „naravnost občudovanja vredno“. „Narod“ naj nas ne izživa, ker je že precej dni od slavnosti in bi svojih pikantnosti tiste noči nekateri sedaj gotovo ne bili vesel. „Narodovih“ groženj, da bo nam z obrestmi povrnil, se pa prav nič ne bojimo. Bolj surov, kakor je, itak ne more biti več. Pravzaprav bi nam moral biti iz slovenskega stališča hvaležen, da smo opozorili na nedostatke, ki se jih naj v bodoče Slovenci izogibljejo. Seveda kaj takega ne moremo pričakovati od lista, ki je v tuji službi in o katerem že tam daleč v Istri prevladuje prepričanje, da služi le za poživinjenje našega naroda.

Nemško planistvo. Dodatno k včerajšnji tozadevni notici se še poroča, da je število članov „Nemškega in avstrijskega planinskega društva“ se zvišalo za 3721 članov, tako da sedaj društvo šteje 65582 članov. Blagajnikovo poročilo izkazuje prebitka 62.426 mark. Proračun za l. 1906. izkazuje dohodkov 476.600 mark.

Naskok Nemcev na okrajno bolniško blagajno v Kamniku. Iz Domžal se nam piše: V nedeljo, 23. t. m. je bila tukaj volitev delegatov volilcev za odbor okr. boln. blagajne v Kamniku in glejte: Večina slovenskih obrtnikov in delavcev niti vedela ni za volitev, dočim so prišli Tirolci pod vodstvom tovarnarja Ladsätterja kakor na komando na volišče in izvolili svoje kandidate! Škandal, da Slovenci niso bili zadostno obveščeni!

V Šklednju je umrl posestnik g. Ivan Godina.

Razpisana je učiteljska služba v Sodražici.

Prostovoljno gasilno društvo v Gor. Logatcu priredi 13. avgusta v parku gospoda kneza Windischgrätza veliko ljudsko veselico, spojeno z blagoslovljenjem nove brizgalne, s sedelo vanjem godbe. Brizgalna je najnovejšega sistema in prva na Kranjskem po velikosti. Ker je imela ondodna požarna bramba obilo stroškov pri nabavi te najnovejše brizgalne, vabijo se uljudno vsa gasilna društva in njih prijatelji, posebno pa iz Notranjske, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo napovedane slavnosti, ker koristno in poučno je za vsakega posameznika, da si ogleda gornjelogaško brizgalno. Natančnejše poročilo o prireditvi veselice objavimo še pozneje.

60letnica hrvaškega pisatelja. Slavni hrvaški pisatelj Fran Marković je včeraj v našem Kamniku v svojem obiteljskem krogu praznoval 60letnico svojega življenja. Se mnogo let!

Svarilo. Svari se pred neko grbasto prismodo z Rodice pri Domžalah, katera laže po župniških v kamniški okolici, da je ta ali oni duhovnik zbolel ter ga treba iti brž prevideti.

Nevaren hlapec. V Kamniku je dne 24. julija v prepiru ustrelil hlapec proti glavi g. krčmarja Trpinca ter ga k sreči le neznatno zadel.

Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah je nabral g. J. Pogačar na novi maši gospoda Andreja Stenovca v Smledniku 11 K. Hvala!

Poizkušeni umor. Na Reki je neki neznanec hotel v nekem hlevu spečega 57 let starega kočijaža Jerneja Polšaka iz Hrenovic umoriti. Zadal mu je na glavi smrtno nevarne rane.

Imenovan je za prev. učitelja v St. Jerneju absolvirani učiteljski kandidat g. Franc Zagorec.

V Dravo je padel in utonil v bližini Maribora 36 let stari vinjeni Peter Ferlinz iz St. Petra.

Koroške novice.

V Vrbskem jezeru se je utopila 55 let stara umobolna posestnica vile Marije Plankh.

Odlikovan je povodom svojega umirovljenja z viteškim križcem Leopoldovega reda gosp. Rudolf Ullepitsch, predsednik dež. sodišča v Celovcu.

Ljubljanske novice.

Ij Umrl je včeraj popoldne občesposlovani in po celem Slovenskem znani trgovec, posestnik in gostilničar v Kolodvorskih ulicah g. Lovrenc Češnovar. Mož poštenjak, bil je tudi v najhujših časih zvest pristaš katoliško narodne stranke. Bil je eden najstarejših članov „Katol. društva rokedelskih pomočnikov“, kateremu je bil odzvet tik pred društveno 50letnico. Njegovi blagi rodbini naše najiskrenejše sožalje njemu pa svetila večna luč!

Ij Po noči v Ljubljani. Franc Klara, urarski mojster v Ljubljani, se je dne 12. na 13. junija t. l. slučajno močno napil pri nekem krstu. Okoli 1 ure po pol

noči istega dne je slišal pol. stražnik Rak, ki je stal na Marijnem trgu neko vpitje od strani Fran Josipovega nabrežja. Sel je na lice mesta in tam našel nekega Cepona v krvi ležati, zraven njega sta se pa gugala v ročkah prostak 27. pešpolka znan razgrajac Staud in urarski mojster Klara. — Staud je takoj pokazal stražniku Klara, češ, da je on Cepona ranil. Redar je potem takoj prijel Klara, a on se mu je zoperstavil, ter ga večkrat osuval. Obtoženec se izgovarja, da je bil popolnoma pijan in da ne ve, kaj je delal. Policija izjavi, da je bil vsemu kriv vojak Staud, ki je vže večkrat provociral izgrede. Sodišče Frana Klara opusti od obtožbe.

Ij Koncert brez godbe. Včeraj zvečer je na vrtu Gössove pivnice prišlo številno občinstvo k naznanjenemu koncertu društvene godbe. Koncerta pa ni bilo. Kakor čujemo, je gostilničar že v torek zvečer godbi odpovedal, v javnosti se pa koncerta ni preklicalo.

Ij Gojenci kmetijske šole na Grmu so danes obiskali Ljubljano. Izletnikov je bilo 30. Iz Ljubljane se odpeljejo na Gorenjsko.

Ij Zlat za 20 kron je našla neka prodajalka marelic v svoji košari. Izgubila ga je neka gospodična.

Ij Promenadni koncert priredi od pol 7. do pol 8. uri zvečer v „Zvezdi“ društvena godba.

Ij Umrlj so: Marija Plančar, branjevka, 69 let. — Ivan Nose, bajtar, 34 let. — Leopold Gabrič, dijak, 16 let. — Frančiška Lindtner, trgovčeva žena, 54 let. — V bolnišnici: Fran Maroš, skladiščnik, 44 let. — Katarina Dacar, delavčeva žena, 31 let. — Marjeta Oberster, podjetnikova žena, 49 let.

Razne stvari.

Najnovejše.

Tri milijone sodov petroleja zgorelo je pri požaru v Haus-tenu v Texasu.

Nameravani atentat proti Don Karlosu? V Benetkah so prijeli nekega Spanca, ki se je z nabasanim revolverjem priplazil v palačo Don Karlosa.

Sultanov dar našem cesarju dva krasna čistokrvna arabska konja pripelje te dni na Dunaj Faik Paša.

Med pridigo je ubila strela na prižnici v vasi Igric na Ogrskem bogoslovca Pavla Gombosa.

Rodbinska drama. Umirovljeni vlakovodja Franc Samend je ustrelil svojo 13 mesecev staro hčerko in sebe. Vzrok neozdravljiva bolezen. Zapušča dčvo in dva otroka. Ustrelil je svojega najmlajšega otroka, ker je prišel na svet po njegovem vpokoju in ni imel pravice do vzgojevalnega doneska.

Francozki vojaki na žetvi. Vojni minister je dovolil zbornim poveljnikom, da smejo dati kmetom na razpolago vojakov, da jim pomagajo na žetvi.

Velika beda je v nekaterih krajih na Spanskem. Ljudje so napadli pekarne.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Trst, 27. julija. Politiško društvo za Istro je odločno protestiralo proti vladni vseučilišni predlogi. Pozvalo je vse Lahe, naj bodo v tej zadevi edini. Tržški mestni svet se je v izredni seji dridružil zahtevi: Trst ali nič.

Budimpešta, 27. julija. Košut poziva poslance liberalne stranke, naj se pridružijo koaliciji. „Budap. Tagblatt“ poroča, da bo zopet več poslancev izstopilo iz liberalne stranke.

Budimpešta, 27. julija. Poslanec Serbán je dal na razpolago 100.000 kron za uradnike, ki bi bili odpuščeni, ako ne bodo hoteli izvrševati naredb protustavne vlade.

Budimpešta, 27. julija. Bela Justh je v igri z Banffyjem izgubil 6000 kron. Prosil je svojo mater, naj mu jih posodi, a starka se je radi tega hotela usmrtiti. Dannes je tudi njen sin poizkusil samoumor, a so ga rešili.

Dunaj, 27. julija. Bivši rumunski poslanec dr. Jurij Popovici se je na poti v Marijine vare zastrupil.

Dunaj, 27. julija. 17 let starega Otona Volšinovica, ki je včeraj v prodajalni zlatarja Sahalika hotel zadaviti prodajalko in prodajalnico oropati se danes prijeli.

Carigrad, 27. julija. Na porto je došla vest, da je neka Sarafova četa v solunskem okraju pretekli torek ubila 32 Mohamedancev, a neka druga četa v soboto 7.

Carigrad, 27. julija. Dosedanji šef sultanove tajne policije je odstavljen in pre-

gnan. Sultan je zapovedal, da mora njegov brat Recha biti zopet v svojih sobah.

Carigrad, 27. julija. Tu so zaprli mnogo Bolgarov, med njimi bivšega ravnatelja bolgarske bolnišnice. Našli so zopet več bomb.

Belgrad, 27. julija. Stavkujoči delavci električne železnice oblegajo uradnike v elektriški centrali. Včeraj je bil Belgrad že tretjo noč brez luči.

Ostrogon, 27. julija. V primasovi palači je bil ogenj, ki je uničil več dragocenih umetnin.

Kološvar, 27. julija. Pijani artiljerijski vojak Molnar se ni hotel pokoriti vojaški patrulji in je nastopil proti korporalu. Korporal je poveljeval, naj se ga zabode. Od šestih bajonetov predrt, se je vojak mrtev zgrudil.

Pariz, 27. julija. V Longoyju je izbruhnila splošna stavka. Delavci so s kamenjem napadli vojaštvo, ki straži tovarne. 15 delavcev je ranjenih, tudi v Reanu stavkajo.

Sosnovice, 27. julija. 10.000 delavcev livarn Gouta in Brakova je z rdečimi zastavami na čelu napravilo obhod in prisililo vse delavce, da so prenehali z delom.

Peterburg, 27. julija. Orožniškega kapitana v Viburgu, Kramerenka, je nekdo ustrelil. Napadalec je prijet.

Peterburg, 27. julija. Cuje se, da Buliginov načrt na carjevo povelje sedaj še ne bo priobčen v javnosti.

Moskva, 27. julija. Trepov je prepovedal v prihodnje vse shode, med njimi tudi nameravani shod zemstev v jeseni. S tem je prizadel stalni pripravljalni odbor zemstva, ki se pa ne bo uklonil za povelje Trepova.

Moskva, 27. julija. Clani zemstva so organizovali shode po vseh okrajih, posebno po volgijskem, kjer je ljudstvo odnekad vneto za svobodo.

Pariz, 27. julija. Ruska svobodomselna stranka je ogorčena nad Viljemovim postopanjem, ki je ruskem carju trikrat brzojavil, naj se z njim snide. Nemški cesar je baje svetoval carju, naj se z vso silo upre prizadevanjem reformatorjev. (?)

Peterburg, 27. julija. Poljsko plemstvo je poslalo ruskemu ministrskemu svetu spomenico, kjer opozarjajo vlado na žalostne posledice, ki jih ima postopanje ruskih oblasti za Poljake in za vso rusko državo. Podpisan je tudi Sienkiewicz.

Pariz, 27. julija. Zunanje ministrstvo dementuje vest, da je Francija dovolila Rusiji posojilo 375 milijonov frankov. Witte je bil v Parizu hladno sprejet.

Peterburg, 26. julija. O Vittejevem poslanstvu k mirovnim dogovorom pravi „Nov. Vrem.“: Vse je odvisno od medsebojnega zaupanja, ki se bo pokazalo takoj pri prvem posvetovanju. Če se na obeh straneh pokaže dobra volja, bodo dogovori uspešni. Če bo pa katera stran hotela le zase imeti gospodstvo in se bo upirala temu, da se ustvari na Daljnem Vzhodu politično ravnotežje, bodo mirovna pogajanja breuspešna.

Peterburg, 27. julija. Admiral Nebogatov sili, da mu dovolijo povrtni se na Rusko in opravičiti se zaradi ladij, ki so se udale, pa še ni dobil odgovora. Vsi, ki so se udali, bodo degradovani in izbrisani iz listin. Mornariško ministrstvo bo preiskalo utrdbe in municijske zaloge ob Crnem in Baltičkem morju.

Peterburg, 27. julija. Mornariško ministrstvo je ustavilo naročanje novih ladij, dokler se definitivno ne določi tip novih ladij. Preosnova brodovja bo trajala deset let.

London, 27. julija. (Kor. ur.) „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: V Osaki se razglašja, da velika japonska armada broječa več tisoč mož napada ruska stališča ob reki Tumen. Izid bitke še ni znan.

Členca

sprejme 1495 3-1

v trgovino z mnogovrstnim blagom
Ferd. Hlebš v Kranju.

✠ ✠ ✠

✠

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš ljubljani soprog, oziroma oče, stari oče, gospod

Franc Kenk

žel. čuvaj v pok.

včeraj dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne po mučni bolezni v 78. letu. Pogreb pojde v petek, dne 28. t. m. popoldne ob 6. uri iz hiše žalosti na Emonski cesti 10. na pokopališče k sv. Krištofu.

Maše zadušnice se boro v župni cerkvi sv. Ivana Krstnika.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev.

V Ljubljani, 27. julija 1905.

1500 1-1 Žalujoči ostali.

Mojstrana.

Širom znana gostilna, posebno p. n. hribolazcem

„pri Šmercu“

priporoča vsem p. n. hribolazcem, letoviščnikom in izletnikom k slapu Peričnik, v Vrata k Aljaževemu domu, na Triglav itd. Cena, dobra in zračna stanovanja. Za letovišnike 12 novo napravljenih sob s popolno hišno opremo na razpolago. Razgled na Karavanke in Julijske planine. Toči izvrstna domača vina, Koslerjevo in Gössovo pivo.

Vsak čas gorka in mrzla jedila.

1477 3-2 **Franc Skumavec**
vulgo Šmerc
posestnik, gostilničar in gorski vodnik.

✠ ✠ ✠

✠

Neutešljivim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je umrl iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oziroma brat, stric in oče, gospod

Lovrenc Češnovar

trgovec, gostilničar in posestnik

danes v sredo, dne 26. julija t. l., popoldne ob 4. uri po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 57. letu svoje starosti. Pogreb pojde v petek, dne 28. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Kolodvorskih ulicah št. 33 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 26. julija 1905.

Angela Češnovar soproga. Ivan Češnovar brat. Herman Češnovar, Franc Češnovar netjaka. Agata Makar roj. Češnovar netjakinja. Mici Spreitzer rojena Krašner pastorka.

1501

Naznanjam

vsem dotičnim osebam, katere se za me zanimajo, da sem se zares, že pred letom dnij poročil z gospodično Emilijo, hčerko pokoj. gosp. Franja Pegan-a iz Vipave.

1497 1-1

Inženir Morgan.

== Veliko presenečenje! ==

Nikdar v življenju več take prilike!

✠ **500 komadov** ✠

1493 3-1 **Za gl. 1.95.**

1 prekrasno pozlačena precijiska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna trdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

10.000 hektolitrov

vinskih sodov

v vsaki velikosti, počenši od 5—70 hektolitrov **prodaja** po zelo zmerni

1352 10 **ceni trdka**

Aleks. Breyer i sinovi,
Križevci (Hrvaško).

Krepkega 16. do 17. let starega

učenca

sprejme takoj

Josip Jesih, mesar
Medvode. 1456 3-3

Proda se takoj

radi družinskih razmer iz proste roke staro-znana, od nekdanj dobro obiskana

gostilna

na državni cesti od Gorjancev proti Karlovcu na Belokranjskem. Gostilna ima jako ugodno lego, je staro vpeljana in obstoji iz prostranih gostilniških prostorov, kakor tudi kuhinje, več sob za tuje ter primerne stanovanja za gostilničarja. Za gostilno je prostran hlev za konje, ledenica, klet za vino, pri rokah lepi gostilniški prostori na senčnatem vrtu, kakor velika šupa za vozove, drva itd. Poleg hiše je tudi 2 orala lepega sadnega vrta.

Naprodaj je zgoraj omenjeno **samo zase**, a poleg se pa tudi **skupaj**, ali pa **tudi samo zase** proda do 8 oralov nji v eni brazdi z lepim podom in kozolcem jako blizu hiše, 6 oralov **gozda** in do dva orala na novo zasajenega **vinograda** z lepo kletjo in lepo, dobro ohranjeno vinsko posodo.

Vse, posebno stavbe so v jako dobrem stanu.

Proda se pa vse tudi posamezno. Plačilni pogoji so jako povoljni, cena po dogovoru.

Naslov pojasni iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“.

1498 2-1

VINO

reče (cviček) po 19 do 23 kr. liter, belo (cekinaste barve) po 24 kr. postavljeno na kolodvor Videm-Krško ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem. Kdor ga vzame več kot 10 hl. ga dobi še veliko ceneje. Dobite ga lahko, kolikor ga ravno potrebujete. Vino je čisto kot solnce. V naših krajih je zdaj že malo vina, zato se bo na leto vino silno podražilo. Da dobite zares pravo pristno dobro kapljico, na to se lahko zanesete, ker ima vse v rokah gosp. kaplan **Franc Vrhovec**; lahko tudi kar njemu pišete. Sodov za sedaj še ne moremo veliko posojevati; radi pa vam pošljemo pokušnjo od vina, če želite. 1153 (20)

Vhodna vrata

za prodajalno

s kompletnimi **izložbenimi okni** ter **zrealnimi šipami** se ceno prodajo

1378 5-4 **pri**
Alojziju Persché
Pred škofijo 21, Ljubljana.

Velecenjene gospodinje!

Zahtevajte pri nakupovanju makaron in nudelnov

Vam v korist edino le spodaj označene.

1045 26-11

LJUBLJANSKE TESTENINE
pripoznano najboljše!

Oblastveno dovoljena

razprodaja **celoletne**
zaloge vina

v Sv. Petru-Orehovcu blizu Križevcev na Hrvaškem.

Z dopisom z dne 29. junija l. l. št. 7579 je dovolila slavna kr. krajevna oblast v Križevcih kot obrtna oblast prve inštanče radi opustitve trgovine z vinom **popolno razprodajo** omenjene **zaloge vina**.

Vino je iz kalničkih in podkalničkih vinogradov in so v zalogi različne vrste, kot: **Moslovac, Dušica ranina, Kraljevina, Graševina** itd.

Potom oklica te reelne razprodaje se vsakomur nudi prilika, da si poceni nabavi dobrega, starega in novega vina ter vlijudno prosim p. n. reflektante, da se ali pismeno obrnejo na-me ali pa se izvolijo osebno potruditi v Sv. Petar-Orehovac.

Velepospovojem

Katarina Fröhlich.

1499 8-1

Razpis službe tajnika.

Pri hranilnici in posojilnici v Trnovem na Notranjskem **odda se s 1. septembrom t. l.**

1496 3-1

✠ **služba tajnika** ✠

z letno plačo 1200 kron.

Pogoji: znanje knjigovodstva po navodilih „Zadružne zveze v Ljubljani“, prosilec naj je dalje več v zemljiški knjigi ter izvežban v vknjižbi na hipoteke.

Prošnje z izpričevali dosedanjega službovanja pri kaki hranilnici in posojilnici pošljejo naj se do 30. avgusta t. l. načelstvu hranilnice in posojilnice v Trnovem.

Načelstvo.

Voda! Voda! Voda!

Prva in edina domača trdka za vse vodovodne naprave.

Inženir in vodni tehnik

K. LACHNIK

stavbeni podjetnik 144 4-3

Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4

prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev kakor tudi brezplačno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.

Tehnične izjave so brezplačne.

Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri trdki.

Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem, izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika trdke so vedno na razpolago.